

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

«*31*» *серпня* 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«*31*» *серпня* 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«*31*» *серпня* 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни **«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»**

ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

галузь знань – **06 «Журналістика»**

спеціальність – **061 «Журналістика»**

освітньо-професійна програма – **Правова журналістика**

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КППЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	4	7	26	26	3	8	87	150	7
Заочна	4	7	8	4	-	-	138	150	7

31.08.2023

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 24.06.2020 р.

Робочу програму розробила кандидат юридичних наук, доцент Інна ЗАЙЦЕВА-КАЛАУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри
доктор юридичних наук, професор Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 Журналістика, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
кандидат наук
із соціальних комунікацій Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОПІ,
кандидат наук
із соціальних комунікацій Людмила КОМІНЯРСЬКА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»**

1. Опис дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини»

Дисципліна «Міжнародні стандарти захисту прав людини»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 06 Журналістика	Статус дисципліни: Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 061 Журналістика	Рік підготовки: Денна – 4 Заочна – 4 Семестр: Денна – 7 Заочна – 7
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна – 26 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 26 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: Денна – 87 год. Заочна – 138 год. Тренінг, КПЗ: Денна – 8 год. Індивідуальна робота : Денна – 3 год.
Тижневих годин – 10,7, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини» є глибоке та ґрунтовне вивчення студентами основних засад міжнародно-правового захисту прав людини, а саме вивчення міжнародної системи захисту прав людини (універсальний та регіональний рівень), діяльності судових інституцій в сфері захисту прав людини, міжнародних урядових та неурядових організацій, аналіз практики Європейського суду з прав людини.

2.2. Завдання вивчення дисципліни: по завершенню вивчення дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини» здобувачі набувають практичні навички, зокрема: аналізувати та застосовувати відповідні норми міжнародних договорів, робити самостійні науково обґрунтовані висновки та узагальнення, аргументовано відстоювати свою правову позицію.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК 10. Володіння основами українського та міжнародного законодавства в контексті діяльності ЗМІ та вміння застосовувати їх на практиці.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни: знання з курсів «Правові та професійні стандарти, журналістська етика», «Медіаправо та інформаційна безпека».

2.5. Результати навчання:

ПР22. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з українських та зарубіжних джерел; здійснювати порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

ПР23. Уміти аргументовано висловити власну правову позицію опираючись на положення нормативно-правових актів, судову практику, роз'яснювальні матеріали органів виконавчої влади.

3. Програма навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини»

Змістовий модуль 1. Нормативно-правовий та інституційний механізм міжнародного захисту прав людини

Тема 1. Виникнення та розвиток концепції прав людини

Формування концепції та проблеми визначення прав людини. Ознаки прав людини. Цінність прав людини. Легальні та доктринальні підходи до класифікації прав людини. Гарантії прав людини. Міжнародні стандарти щодо захисту прав людини. Співвідношення міжнародного та національного регулювання питань захисту прав людини. Механізми та засоби захисту прав.

Література: [44, 51, 52, 56, 58, 63, 67].

Тема 2. Становлення та розвиток захисту прав людини на міжнародному універсальному рівні

Інституалізація прав людини як юридичної категорії. Роль ООН у захисті прав людини. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини. Загальна декларація прав людини 1948 р.: юридична природа. Зміст основних положень Загальної декларації прав людини. Вплив положень Декларації прав людини та формування концепції прав людини. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права та міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права від 1966 р. Поняття Білля про права та його значення для правового регулювання захисту прав людини.

Література: [2, 4-8, 11, 16-18, 20, 27, 35, 39, 44, 52, 63].

Тема 3. Становлення та розвиток інституту захисту прав людини на міжнародному регіональному рівні

Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини Співдружності Незалежних держав. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Організації Американських Держав. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Африканського Союзу. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ліги Арабських Держав. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Література: [3, 12-15, 26, 28, 29, 38, 42, 51, 52, 56, 63].

Тема 4. Міжнародний універсальний інституційний механізм захисту прав людини.

Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури. Допоміжні органи. «Спеціальні процедури» у сфері захисту прав людини. Договірні органи в галузі захисту прав людини та їх процедури. Інші спеціалізовані організації та форуми в галузі прав людини.

Література: [4, 40, 41, 44, 51, 52, 56, 63, 66].

Тема 5. Міжнародний регіональний інституційний механізм захисту прав людини.

Інституційна система захисту прав людини Ради Європи. Інституційна система захисту прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Інституційна система захисту прав людини Європейського Союзу. Інституційна система захисту прав людини Співдружності Незалежних держав. Інституційна система захисту прав людини Організації Американських Держав. Інституційна система захисту прав людини Африканського Союзу. Інституційна система захисту прав людини Ліги Арабських Держав. Інституційна система захисту прав людини Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Література: [40, 45, 51, 52, 59, 63, 64, 68].

Змістовий модуль 2.

Основні права людини та механізм забезпечення їх захисту

Тема 6. Обсяг та складові основних прав людини.

Право на життя. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки чи покарання. Право на свободу та особисту недоторканість. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Свобода думки, совісті та релігії. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднань. Право на власність. Заборона дискримінації. Право на справедливий суд і на дієвий засіб юридичного захисту. Право на інформацію. Право на забезпечення особистої безпеки. Право притулку.

Література: [2, 3, 5, 6, 9, 10, 16-21, 35, 37, 38, 41, 43, 46-48, 51, 52, 54, 68].

Тема 7. Міжнародно-правове регулювання захисту прав окремих категорій осіб.

Захист прав жінок. Захист прав дітей. Захист прав осіб з інвалідністю. Захист прав осіб похилого віку. Захист прав пацієнтів. Захист прав жертв злочину. Захист прав жертв тероризму. Захист прав осіб, які скоїли злочини, та ув'язнених осіб. Захист прав біженців, вимушених переселенців і переміщених осіб. Захист прав трудівників-мігрантів. Захист прав меншин і корінних народів. Захист прав апатридів.

Література: [19, 23-28, 29, 32, 33, 36, 40, 41, 42, 44, 49-52, 60, 61].

Тема 8. Міжнародно-правове регулювання захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві.

Поняття міжнародного гуманітарного права та сфера його застосування у співвідношенні з правами людини. Джерела міжнародного гуманітарного права. Правовий статус та міжнародний захист прав окремих категорій осіб у міжнародному гуманітарному праві. Учасники збройних конфліктів та їх правовий статус.

Література: [27, 29, 30, 48, 51, 55, 56, 62, 63, 65].

Тема 9. Механізм забезпечення захисту прав та свобод людини у

міжнародному гуманітарному праві.

Публічний сектор і права людини: межі втручання й забезпечення в умовах конфліктів. Зобов'язання держави у сфері прав людини в умовах конфліктів. Захист поранених, хворих та інших осіб, які потерпіли в умовах збройних конфліктів. Захист військовополонених осіб. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів. Історія створення Міжнародного комітету Червоного Хреста. Діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Література: [30, 51, 55, 62, 63, 65].

Тема 10. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в правову систему України: сучасний стан

Співвідношення міжнародного та національного права (правового регулювання захисту прав людини). Міжнародні договори як частина національного законодавства України. Місце Європейської конвенції з прав людини 1950 року в правовій системі України. Право на захист прав людини (громадян України) у міжнародних судових інституціях. Відповідність нормативного закріплення прав людини в Україні до міжнародних стандартів захисту прав людини. Виконання міжнародних зобов'язань. Виконання рішень міжнародних судових органів в Україні.

Література: [1-3, 5-8, 10, 29, 51, 52, 58, 63].

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини»

денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Тренінг, КППЗ	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Нормативно-правовий та інституційний механізм міжнародного захисту прав людини						
Тема 1. Виникнення та розвиток концепції прав людини	2	2	1	3	9	усне опитування, тестування
Тема 2. Становлення та розвиток захисту прав людини на міжнародному універсальному рівні	2	2			9	усне опитування, тестування
Тема 3. Становлення та розвиток інституту захисту прав людини на міжнародному регіональному рівні	4	4			9	усне опитування, тестування
Тема 4. Міжнародний універсальний інституційний механізм захисту прав людини	2	2			9	усне опитування, тестування
Тема 5. Міжнародний регіональний інституційний механізм захисту прав людини	2	2			9	кейси, усне опитування, тестування
Змістовий модуль 2. Основні права людини та механізм забезпечення їх захисту						
Тема 6. Обсяг та складові основних прав людини	4	4	1	2	9	кейси, усне опитування, тестування
Тема 7. Міжнародно-правове регулювання захисту прав окремих категорій осіб	4	4			9	кейси, усне опитування, тестування
Тема 8. Міжнародно-правове регулювання захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві	2	2	1	3	8	усне опитування, тестування
Тема 9. Механізм забезпечення захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві	2	2			8	кейси, усне опитування, тестування
Тема 10. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в правову систему України: сучасний	2	2			8	усне опитування, тестування

стан						
Разом	26	26	3	8	87	

заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Нормативно-правовий та інституційний механізм міжнародного захист прав людини			
Тема 1. Виникнення та розвиток концепції прав людини			14
Тема 2. Становлення та розвиток захисту прав людини на міжнародному універсальному рівні	2	2	14
Тема 3. Становлення та розвиток інституту захисту прав людини на міжнародному регіональному рівні			14
Тема 4. Міжнародний універсальний інституційний механізм захисту прав людини	2		14
Тема 5. Міжнародний регіональний інституційний механізм захисту прав людини			14
Змістовий модуль 2. Основні права людини та механізм забезпечення їх захисту			
Тема 6. Обсяг та складові основних прав людини	2	2	14
Тема 7. Міжнародно-правове регулювання захисту прав окремих категорій осіб			14
Тема 8. Міжнародно-правове регулювання захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві	2		14
Тема 9. Механізм забезпечення захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві			14
Тема 10. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в правову систему України: сучасний стан			12
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Виникнення та розвиток концепції прав людини.

Мета: знати легальні та доктринальні підходи до класифікації прав людини, гарантії прав людини, співвідношення міжнародного та національного регулювання питань захисту прав людини.

Питання для обговорення:

1. Формування концепції та проблеми визначення прав людини.
2. Ознаки прав людини. Цінність прав людини.
3. Легальні та доктринальні підходи до класифікації прав людини.
4. Гарантії прав людини.
5. Міжнародні стандарти щодо захисту прав людини.
6. Співвідношення міжнародного та національного регулювання питань захисту прав людини.
7. Механізми та засоби захисту прав.
8. Інституалізація прав людини як юридичної категорії.

Практичне заняття 2. Становлення та розвиток захисту прав людини на міжнародному універсальному рівні

Мета: З'ясувати та проаналізувати захист прав людини в системі ООН.

Питання для обговорення:

1. Роль ООН у захисті прав людини.
2. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини.
3. Загальна декларація прав людини 1948 р.: юридична природа.
4. Зміст основних положень Загальної декларації прав людини. Вплив положень Декларації прав людини та формування концепції прав людини. Їх захисту та місце в правових системах держав.
5. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права та міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права від 1966 р.
6. Поняття Білля про права та його значення для правового регулювання захисту прав людини.

Практичне заняття 3-4. Становлення та розвиток інституту захисту прав людини на міжнародному регіональному рівні

Мета: Знати міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи, Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Європейського Союзу, Співдружності Незалежних держав, Організації Американських Держав, Африканського Союзу, Ліги Арабських Держав, Асоціації держав Південно-Східної Азії

Питання для обговорення:

1. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи.
2. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Організації з безпеки і співробітництва в Європі.
3. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу.
4. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини Співдружності Незалежних держав.
5. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Організації

Американських Держав. 6. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Африканського Союзу.

6. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ліги Арабських Держав.
7. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Практичне заняття 5. Міжнародний універсальний інституційний механізм захисту прав людини.

Мета: знати універсальні статутні органи захисту прав людини, їх сутність, значення, процедуру розгляду скарг; процедуру розгляду скарг договірних контрольних органів. Правову характеристику основних органів ЄС на універсальному рівні.

Питання для обговорення:

1. Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури.
2. Допоміжні органи.
3. «Спеціальні процедури» у сфері захисту прав людини.
4. Інституційна система захисту прав людини Організації Американських Держав.
5. Інституційна система захисту прав людини Африканського Союзу.
6. Інституційна система захисту прав людини Ліги Арабських Держав.
7. Інституційна система захисту прав людини Асоціації держав Південно-Східної Азії.

Практичне заняття 6. Міжнародний регіональний інституційний механізм захисту прав людини.

Мета: знати регіональні статутні органи захисту прав людини, їх сутність, значення, процедуру розгляду скарг; процедуру розгляду скарг договірних контрольних органів. Правову характеристику основних органів ЄС на регіональному рівні.

Питання для обговорення:

1. Договірні органи в галузі захисту прав людини та їх процедури.
2. Інші спеціалізовані організації та форуми в галузі прав людини.
3. Інституційна система захисту прав людини Ради Європи.
4. Інституційна система захисту прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі.
5. Інституційна система захисту прав людини Європейського Союзу.

Практичне заняття 7-8. Обсяг та складові основних прав людини.

Мета: знати та уміти аналізувати основні права людини: право на життя, заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання, право на свободу та особисту недоторканість, право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції, свобода думки, совісті та релігії, свобода вираження поглядів, свобода зібрань та об'єднань, право на власність, заборона дискримінації, право на справедливий суд і на дієвий засіб юридичного захисту, право на інформацію, право на забезпечення особистої безпеки, право притулку.

Питання для обговорення:

1. Право на життя.
2. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.
3. Право на свободу та особисту недоторканість.
4. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.
5. Свобода думки, совісті та релігії.
6. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднань.
7. Право на власність.
8. Заборона дискримінації.
9. Право на справедливий суд і на дієвий засіб юридичного захисту.
10. Право на інформацію.
11. Право на забезпечення особистої безпеки.
12. Право притулку.

Практичне заняття 9-10. Міжнародно-правове регулювання захисту прав окремих категорій осіб.

Мета: знати та уміти аналізувати конвенційні норми універсального та регіонального характеру, рекомендації стосовно захисту окремих категорій осіб у міжнародному праві.

Питання для обговорення:

1. Захист прав жінок.
2. Захист прав дітей.
3. Захист прав осіб з інвалідністю.
4. Захист прав осіб похилого віку.
5. Захист прав пацієнтів.
6. Захист прав жертв злочину.
7. Захист прав жертв тероризму.
8. Захист прав осіб, які скоїли злочини, та ув'язнених осіб.
9. Захист прав біженців, вимушених переселенців і переміщених осіб.
10. Захист прав трудівників-мігрантів.
11. Захист прав меншин і корінних народів.
12. Захист прав апатридів.

Практичне заняття 11. Міжнародно-правове регулювання захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві.

Мета: знати основні поняття міжнародного гуманітарного права.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародного гуманітарного права та сфера його застосування у співвідношенні з правами людини.
2. Джерела міжнародного гуманітарного права.
3. Правовий статус та міжнародний захист прав окремих категорій у міжнародному гуманітарному праві.
4. Учасники збройних конфліктів та їх правовий статус.
5. Публічний сектор і права людини: межі втручання й забезпечення в умовах конфліктів.

Практичне заняття 12. Механізм забезпечення захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві.

Мета: механізм забезпечення захисту прав та свобод людини у міжнародному гуманітарному праві.

Питання для обговорення:

1. Зобов'язання держави у сфері прав людини в умовах конфліктів.
2. Захист поранених, хворих та інших осіб, які потерпіли в умовах збройних конфліктів.
3. Захист військовополонених осіб.
4. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів.
5. Історія створення Міжнародного комітету Червоного Хреста. Діяльність Міжнародного комітету Червоного Хреста

Практичне заняття 13. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в правову систему України: сучасний стан

Мета: засвоїти шляхом отримання практичних навичок теоретичні знання щодо імплементации міжнародних стандартів прав людини у правову систему України.

Питання для обговорення:

1. Співвідношення міжнародного та національного права (правового регулювання захисту прав людини).
2. Міжнародні договори як частина національного законодавства України.
3. Місце Європейської конвенції з прав людини 1950 року в правовій системі України.
4. Право на захист прав людини (громадян України) у міжнародних судових інституціях.
5. Відповідність нормативного закріплення прав людини в Україні до міжнародних стандартів захисту прав людини.
6. Виконання міжнародних зобов'язань.
7. Виконання рішень міжнародних судових органів в Україні.

6. Тренінг та комплексне практичне індивідуальне завдання

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу

1. Міжнародно-правовий аналіз поточної ситуації на міжнародній арені.
2. Укладення міжнародних договорів.

Комплексне практичне індивідуальне завдання є видом індивідуальної позааудиторної роботи студента, метою якого є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи.

КПЗ з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини» виконується самостійно кожним студентом на основі визначених умов. КПЗ охоплює усі теми дисципліни та оформлюється у відповідності з встановленими вимогами. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових модулів з дисципліни та передбачає його захист.

КПЗ включає 2 етапи: 1) реферативна частина, 2) написання есе на тему пропонувану викладачем за вибором студента.

КПЗ повинне мати чітку логічно-обумовлену структуру та встановлену форму. Обсяг КПЗ має становити не менше 20 сторінок формату А4.

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферативна частина на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі). Реферат складається на основі декількох джерел (7-10) і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки, наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг роботи не менше 15 сторінок формату А4.

Види індивідуальних науково (навчально)-дослідних завдань:

- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь в інтернет-конференціях;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).

- виготовлення схем, розроблення структурно-функціональних схем.
- написання есе, творчих завдань тощо.

Завдання 1. Пропоновані теми рефератів

Тему студент обирає за номером згідно списку журналу успішності студентів. До реферативної частини КПІЗ здійснити підбір та аналіз судової практики згідно теми дослідження, або сформувати ілюстративний матеріал (таблиці, схеми, презентації, тощо) до досліджуваної теми.

1. Міжамериканська система захисту прав людини.
2. Характеристика системи захисту прав людини в арабському регіоні.
3. Система захисту прав людини в африканських державах.
4. Роль спеціалізованих установ ООН у системі захисту прав людини на універсальному рівні.
5. Проблема найманства та найманці.
6. Захист поранених, хворих осіб, що потерпіли аварію корабля.
7. Захист військовополонених осіб.
8. Захист прав жінок та дітей в умовах збройного конфлікту.
9. Захист цивільного населення в період збройних конфліктів.
10. Виникнення та розвиток Міжнародного Комітету Червоного Хреста.
11. Право на особисту безпеку.
12. Іслам і права людини.
13. Захист прав жінок та дітей в рамках ООН.
14. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя в різних державах.
15. Характеристика системи міжнародного захисту прав людини на сучасному етапі розвитку суспільних відносин.
16. Міжнародно-правова регламентація свободи слова та зібрань.
17. Евтаназія: нормативно-правове регулювання в країнах світу.
18. Правовий аналіз міжнародно-правових актів універсального характеру, спрямованих на захист прав людини.
19. Характеристика європейської системи захисту прав людини.
20. Система регіонального співробітництва держав у галузі захисту прав людини
21. ОБСЄ в європейській системі захисту прав людини та основних свобод.
22. Інституційний механізм захисту прав людини у міжнародному гуманітарному праві.
23. Захист прав та свобод людини у Європейському Союзі.
24. Співвідношення міжнародного та національного регулювання захисту прав людини.
25. Міжнародні стандарти, принципи і рекомендації в галузі виконання покарань та діяльності органів та установ виконання покарань.
26. Право Гааги.
27. Захист прав меншин та корінних народів.
28. Міжнародні стандарти захисту прав людини у сфері медичного обслуговування.
29. Право на зброю, як ефективний захист прав людини у сучасному світі.
30. Тероризм: проблема сучасного світу.
31. Право на життя в міжнародних документах та Основних Законах країн світу.
32. Трансплантація органів – право на життя.
33. Міжнародна регламентація заборони катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання.

34. Міжнародний захист права власності.
35. Право на інформацію, як фундаментальне право людини у сучасних умовах військових конфліктів.
36. Примусова вакцинація: порушення права на захист здоров'я людини чи захист суспільного здоров'я.
37. Міжнародні стандарти захисту прав осіб з обмеженими можливостями.
38. Захист прав осіб з інвалідністю в Україні.
39. Економічне та психологічне насильство: міжнародно-правова регламентація захисту від насильства.
40. Стамбульська конвенція: основні положення та перспективи її нормативно-правового втілення для України.

Завдання 2. Написання есе на тему нижче запропоновану за вибором студента

Есе – прозаїчне висловлювання невеликого об'єму і вільної композиції, що виражає індивідуальні враження і міркування з конкретного приводу або питання і свідомо не претендує на вичерпну відповідь.

Теми для есе

1. Чи є права людини універсальною цінністю?
2. Чи повинні роботи мати права людини у майбутньому?
3. Чи можна визнати право на Інтернет фундаментальним правом людини?
4. Що заважає ефективному захисту прав людини на міжнародному рівні?
5. Що заважає ефективному захисту прав людини на національному рівні?
6. Нові виклики концепції прав людини в умовах глобального інформаційного суспільства.
7. Принцип належної обачності щодо прав людини: перспективи визнання та застосування.
8. Юрисдикційність спорів та захист прав людини: що змінюється у сучасності?
9. Проблеми захисту прав людини під час конфліктів.
10. Місце правосуддя у системі засобів захисту прав людини.
11. Роль верховенства права у реалізації та захисті прав людини.
12. Як забезпечити повагу до прав людини з боку бізнесу?
13. Як забезпечити дотримання державами зобов'язань щодо прав людини?
14. Які новітні права мають бути включені до каталогу фундаментальних прав людини?
15. Чи може бути визнане право на смерть як фундаментальне право людини?

7. Самостійна робота

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах установленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, ситуаційними завданнями).

№ п/п	Тематика та зміст самостійної роботи	Форма представлення
	Опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих нормативних актів, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації	
1.	Поняття, елементи та принципи правового статусу людини і громадянина.	Підготовка тез, доповідей, есе, кейсів з проблемних питань
2.	Становлення та розвиток четвертого покоління прав людини.	
3.	Механізм захисту прав та свобод людини і громадянина.	
4.	Загальні гарантії прав і свобод людини та громадянина.	
5.	Виконання державами своїх зобов'язань відповідно до Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права.	
6.	Виконання державами своїх зобов'язань відповідно до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права.	
7.	Вплив право розуміння на особливості європейської юриспруденції.	
8.	Основні міжнародні і європейські документи, що гарантують захист від дискримінації.	
9.	Проблеми застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.	
10.	Американська та європейська доктрини прав людини: порівняння концепцій.	
11.	Іслам і права людини.	
12.	Роль спеціалізованих установ ООН у системі захисту прав людини на універсальному рівні.	
13.	Особливості судового захисту прав людини на універсальному рівні.	
14.	Регіональні системи контролю за дотриманням прав і свобод людини	
15.	Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя в різних державах.	
16.	Вплив практики ЄСПЛ на розвиток концепції прав людини.	
17.	Повноваження та особливості діяльності омбудсмена в зарубіжних країнах.	
18.	Судова практика ЄСПЛ як джерело права.	
19.	Публічна влада та права людини. Політичні права людини.	
20.	Свобода думки, совісті та віросповідання, її елементи.	
21.	Процесуальні права людини.	
22.	Міжнародний досвід боротьби з насильством	
23.	Трансплантація органів – можливість реалізації права на життя	
24.	Права народів та права окремих груп.	
16.	Захист прав дитини в мережі Інтернет.	

17.	Закріплення прав ЛГБТ в міжнародних актах	
18.	Застосування європейських інструментів захисту прав людини в бізнес-діяльності.	
19.	Репродуктивні права жінок	
20.	Міжнародні та неміжнародні конфлікти: питання забезпечення прав людини.	
21.	Імплементация міжнародних норм щодо поводження з військовополоненими	
22.	Порушення росією норм гуманітарного права у російсько-українській війні.	
23.	Імплементация міжнародних стандартів прав і свобод людини і громадянина в національне право України.	
24.	Сучасні виклики перед Україною в галузі прав людини.	

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі застосовуються лекції; практичні заняття; індивідуальні заняття; самостійна робота; групова робота, виконання КПЗ. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні стандарти захисту прав людини» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30%	40%	30%	100%
1. Опитування під час занять (Тема 1-5 по 5 балів) = 25 балів. 2. Письмова робота = 75 балів.	1. Опитування під час занять (Тема 6-10 по 5 балів) = 25 балів. 2. Письмова робота = 75 балів.	1. Активна участь у тренінгах = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	№ теми
2.	Мультимедійний проектор	1-10
3.	Система <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1-10
4.	Кейсові завдання з дисципліни	1-10
5.	Використання Інтернет-ресурсів: Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: http://www.echr.coe.int/echr/ . Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http://europa.eu/ . Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: http://www.icc-spi.int . Офіційний сайт Ради Європи. URL: http://hub.coe.int/ . Офіційний сайт Дитячого фонду ООН. URL: http://www.unicef.org/ . Офіційний сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: http://www.icrc.org/eng/ .	1-10

11. Рекомендовані джерела інформації

I. Нормативні акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) від 07 лютого 2019 р. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 9. Ст. 50.).
2. Загальна декларація прав людини. ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948. Офіційний вісник України. 2018 р., № 93, с. 89.
3. Європейська конвенція по захисту прав людини: рекомендац. бібліогр. список літ. / Східноєвроп. нац. ун-т і. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2019. URL: <http://library.eenu.edu.ua/pok/europeyska.pdf>
4. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://www.un.org.ua/images/documents/3718/UN%20Charter_Ukraine.pdf
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
6. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
7. Факультативний протокол до Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права від 10 грудня 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_i50/card6#Public
8. Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень від 20 грудня 2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154/card4#History
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р., з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та № 14 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004
10. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062
11. Резолюція 47/33 Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1992 року «Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_225
12. Європейська конвенція про громадянство від 7 листопада 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 13. Ст. 359.
13. Конвенція про статус біженців від 28 липня 1951 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_011
14. Конвенція про статус апатридів від 28 вересня 1954 р. *Офіційний вісник України*. 2013. № 51 / № 12. ст. 450. ст. 447. Ст. 1875.
15. Декларація принципів міжнародного спостереження за виборами від 31 березня 2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/884_001/card6#Public
16. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і по-карання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085
17. Конвенція про рабство від 25 вересня 1926 року із змінами, внесеними Протоколом від 7 грудня 1953 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161
18. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і

- звичаїв подібних до рабства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160
19. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021
 20. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_105.
 21. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
 22. Всесвітня програма дій стосовно інвалідів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_427
 23. Конвенція про права інвалідів від 13 грудня 2006 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
 24. Віденський Міжнародний план дій з проблем старіння. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_870
 25. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212
 26. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032
 27. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2020 р. № 1544-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>.
 28. Конвенція ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами Конвенцію ратифіковано із заявами Законом № 2319-IX від 20.06.2022 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text
 29. Женевські конвенції про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

II. Рекомендована література

30. Bondaruk, M., Melenko, S. H., Omelchuk, L., Radchenko, L., & Levenets, A. (2021). Justicia juvenil y protección de los derechos del niño en Europa: la práctica del tribunal europeo de derechos humanos. Cuestiones Políticas, 39(68), 167-185. Recuperado a partir de: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/35405>.
31. Hrynko Svitlana, Cherniak Olena, Zaitseva-Kalaur Inna COMPARATIVE LEGAL STUDY OF THE PECUKIARITIES OF TESTAMENTARY INHERITANCE IN THE COUNTRIES OF CONTINENTAL EUROPE. Art and Science. 2021, Vol. 3. P. 5-18.
32. Horielova V. Yu. Moral aspects of protection of personal data of individuals in international documents and judgments of the European court of human rights. Альманах міжнародного права. 2020. Випуск 23. С.96-102.
33. Council of Europe Strategy for the Rights of the Child (2016-2021). URL: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168066cff8>.
34. Human Rights, Health and Poverty Reduction Strategies. URL: https://www/ohchr.org/Documents/Issues/ESCR/Health/HHR_PovertyReductionsStrategies_WHO.pdf.
35. Human Rights Committee General Comment No. 36 (2018) on article 6 of the

International Covenant on Civil and Political Rights, on the right to life. Advance unedited version CCPR/C/GC/36, 30 October 2018. URL: https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/1_Global/CCPR_C_GC_36_8785_E.pdf

36. Summary of the full-day meeting on the rights of the child Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights. URL: <https://undocs.org/en/A/HRC/23/59>.
37. Recommendation CM/Rec (2019)1 of the Committee of Ministers to member States on preventing and combating 2020 p., № 4 165 sexism. URL : https://search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=090000168093b26a.
38. Toolkit on Modern and Effective Human Resources Management / Council of Europe. Strasbourg. 397 p. URL : <https://wcd.coe.int>.
39. Handbook on Statelessness in the OSCE Area International Standards and Good Practices. URL:<https://www.osce.org/handbook/statelessness-in-the-OSCE-area?download=true>).
40. Kaminska N. V. Activities of international organizations in the field of empowerment of women, gender equality. The optimization of protection model for rights and freedoms of ukrainian person : collective monograph / [V. M. Bevzenko, V. A. Bortnyak ect.]. Lv- Torun : SENSE, 2019. P. 159–178. doi: 10.36059/978-966-397-117-9/159-178.
41. Біла-Кисельова А. А. Міжнародні стандарти щодо прав осіб, які ув'язнені та очікують на судовий розгляд. *Альманах міжнародного права*. 2020. Випуск 23. С.87- 95.
42. Біліченко В.В. Міжнародні стандарти щодо захисту ключових прав та свобод людини в діяльності правоохоронних органів України. *Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія"*. 2020. Том 27. С.30-35.
43. Вівчар О.І., Зайцева-Калаур І.В., Зяйлик М.Ф. Нормативно-правові аспекти міжнародного співробітництва: безпекознавчі контексти. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. № 2. С. 119–124.
44. Зайцева-Калаур І.В., Гончар Ю.В. Міжнародно-правові стандарти захисту прав дитини у контексті практики Європейського суду з прав людини. *Науковий огляд*. 2019. №4. С.76-86.
45. Зайцева-Калаур І.В. Місце юридичних клінік в системі захисту прав людини. *Актуальні проблеми правознавства*. Випуск 3. 2021. С.123-128.
46. Калаур І.Р, Зайцева-Калаур І.В. Проблеми гармонізації законодавства України в сфері гарантії права на зміну (корекцію) статевої належності. Проблеми цивільного права та процесу : тези доп. Учасників наук.-практ. конф., присвяч. світлій пам'яті О. А. Пушкіна, Харків, 25 трав. 2018 р. С.87-89.
47. Зайцева-Калаур І.В., Кучарська Х.А. До питання про обмеження права на свободу вираження поглядів та свободу інформації // Матеріали V Міжнародної науково- практичної конференції «України в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (16-17 квітня 2021 року). Тернопіль. 2021. С.120-123.
48. Зайцева-Калаур І. В., Мат'яш К. Г. Інформація в умовах війни. Російсько-українська війна: право, безпека, світ [Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, Західноукраїнський національний

- університет, 29-30 квітня 2022 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С.223-227.
49. Зайцева-Калаур І. В., Яценко Х. М. Як covid-19 вплинув на права жінок в Україні. Економіка, фінанси, облік, управління та право: проблеми, тенденції, досягнення: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 9 листопада 2021 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2021. Ч. 1. С. 53-56.
 50. Зайцева-Калаур І. В., Ятчишина І.Ю. До питання про становлення міжнародно-правового регулювання захисту прав дитини. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє. Харків, 2021. С.21-23.
 51. Разметаєва. Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини. Навчальний посібник. Київ. 2018. 364 с.
 52. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
 53. Кулі-Іванченко К. К. Міжнародні соціальні стандарти прав людини. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №1. С.55-58.
 54. Камінська Н.В., Чернявський С.С., Перунова О.С. Законодавче регулювання та міжнародні стандарти гендерної рівності : лекція. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 23 с.
 55. Лежнін К. В. Стандарти забезпечення прав людини в діяльності служби безпеки України в умовах воєнного стану. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. серія економічна. серія юридична. випуск 34/2022. с.93-101.
 56. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін Т.1. Харків : Право, 2020. 416 с.
 57. Міжнародне публічне право: підручник /Т.Л.Сироїд.Одеса:Фенікс,2018.744 с.
 58. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленко, Л. О. Фоміна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 3-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 494 с.
 59. Огляд рішень Європейського суду з прав людини (грудень 2020 року). Рішення за період із 01.12.2020 по 24.12.2020 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. Київ, 2021. 66 с.
 60. Римаренко С. Міжнародні стандарти захисту прав національних меншин. Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2018. Випуск 4 (78). С. 129-142.
 61. Свящук А. Л. Проблеми прав біженців та виклики сучасності: Навчальний посібник. Підготовлено в рамках реалізації і за підтримки Програми Європейського Союзу ERASMUS+ 573861–ЕРР–1–2016–1– 51 ЕЕ–ЕРРКА2–СВНЕ–JP «European Human Rights Law for Universities of Ukraine and Moldova» – HRLAW. Харків, 2018. 321 с.
 62. Сенаторова О.В. Права людини і збройні конфлікти : навч. посіб. / О. В. Сенаторова. Київ: ФОП Голембовська О.О. 2018. 208 с.
 63. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. – Харків : Право, 2019. 310 с.
 64. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Організаційно-правовий механізм захисту прав людини Європейського Союзу / Challenges and prospects for the development of legal systems in Ukraine and EU countries: comparative analysis: Collective

- monograph. Riga : Izdevniecība “BaltijaPublishing”, 2019. Volume 2. 304 p. (p. 129-144).
65. Христова Г. О. Зобов’язання держави в сфері прав людини в умовах окупації. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2018. Т. 25. №1. С. 204–218.
 66. Шевченко А.Л. Стандарти професійної та етичної поведінки персоналу Міжнародного кримінального суду. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. № 55, Том 2. 2019. С. 163-166.
 67. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О. 2018. 168 с.
 68. Фулей Т. Застосування принципу гендерної рівності у практиці Європейського суду з прав людини. *Підприємництво, господарство і право*. №8. 2019. С. 175–180.

Інтернет-ресурси

- Електронний каталог НБУВ – література із фонду НБУВ з питань юридичних наук (*пошук за ключовими словами, авторами, роками видання, назвами та рубрикаторм*). Перегляд нових надходжень.
- Наукова електронна бібліотека – повнотекстова колекція літератури юридичної тематики – кодекси, наукові видання, монографії, довідники, енциклопедії, словники, підручники, методичні посібники (*пошук за ключовими словами, авторами, роками видання, назвами та рубрикаторм*). Див. також Наукову юридичну періодику України .
- Реферативна інформація – бібліографія та реферати наукових видань та публікацій у періодичних виданнях з питань права та юридичних наук (*пошук за ключовими словами, авторами, роками видання, назвами та рубрикаторм*).
- Автореферати дисертацій – повнотекстова колекція авторефератів юридичної тематики(*пошук за ключовими словами, авторами, роками видання, назвами та рубрикаторм*).
- Юридичні ресурси Інтернет – анотований тематичний навігатор Українськими ресурсами Інтернету для юристів (*пошук за ключовими словами, назвами ресурсів*). Див. також Інтернет-путівник по юридичних ресурсах України.
- Юридична бібліографічна довідка – архів бібліографічних довідок юридичної тематики за запитом віддалених користувачів (*пошук за ключовими словами, темами запитів, тематичним рубрикаторм*). Завітайте також на сторінку Віртуальної бібліографічної довідки, де можна надіслати запитання бібліотекарю за темою, що вас цікавить.
- Електронні колекції – тематичні добірки оцифрованих документів із фондів НБУВ, присвячені історії правової думки України.
- Інформаційно-аналітичні матеріали – оперативні аналітичні матеріали з актуальних питань права України.